

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

238. An sine speciali mandato possit confirmare electos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

exclusionem Vicariorum foraneorum Episcopi; cum Generales illi Vicarii jurisdictionem ordinariam, & idem tribunal cum Episcopo habeant, & instituerent in Beneficio ad jurisdictionem Episcopalem spectat. *c. conquerente. de off. ordinar. & ibi Abb. n. 2. Speculat. tit. de jurisdic. omn. Judic. n. 30. & alii apud Sbroz. cit. n. 13. in fine.*

2. Sed neque responsioni nostræ obstat Tridentinum, dum *sess. 14. c. 13.* disponit, quod non liceat patrono quoquo modo præsentare aliquem ad Beneficia sui juris patronatus, nisi Episcopo loci ordinario, ad quem institutio ipsius Beneficii pertinet; nam malè ex eo, quod Episcopo competat instituire, inferitur, id non competere quoque ejus Vicario; cum plura quoque alia, etiam vi ipsius Tridentini, competant, & in eo competere dicantur Episcopis, absque eo quod mentio fiat Vicariorum Episcopi, sive absque eo quod eadem expressè dicantur competere quoque Vicariis. Et Tridentinum volens Vicarium Episcopi excludere, uti solet hujusmodi verbis: *Episcopis tantum, non eorum Vicariis sit permissum*: ut *sess. 24. c. 6.* unde jam *cit. c. 13.* prohibetur aliis quam Episcopis instituendi facultas ratione ordinariæ jurisdictionis, quæ residet in Episcopo, quæ ratio militat etiam in ejus Vicario, qui quoque Ordinarius est. *Sbroz. l. c. num. 16.*

3. Ampliat responsionem Sbroz. n. 19. ut etiam Vicarium possit recipere & admittere resignationem simplicem in ejus manibus factam alicujus Beneficii, spectantis ad Episcopi institutionem vel collationem, tanquam ipsius institutionis præambulam. Verum de hoc melius statuetur ex dicendis paulò infra, ubi quid possit Vicarius circa recipiendas resignationes.

Questio 235. Num Vicarius instituere possit extra Diæcesim?

1. **R**espondeo quemadmodum Episcopus ipse extra suam Diæcesim instituere potest, contradicere non comparere, sive ubi institutio facienda non est in judicio contradictorio, ita etiam id poterit ejus Vicarius generalis, quin & alii inferiores, ad quos spectat instituere. Ego *Fori Benef. p. 2. q. 183.* & de Vicario nominatim *Castropal. tract. 13. d. 2. p. 30. n. 17. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 138. juncto n. 142. Sbroz. l. 2. q. 113. n. 4. citans Gemin. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. Boërium, Rotam, &c.* Est enim talis institutio actus voluntarius & extrajudicialis. *Garc. Castropal. lit. cit. Corrad. pr. benef. l. 4. c. 2. n. 84. citans Franc. in c. fin. de elect. n. 9. Gonz. ad Reg. 8. Cancell. gl. 62. n. 9. &c.* qui exerceri potest extra territorium proprium AA. iidem. Contrarium tamen apud Sbrozium *l. c. n. 3.* sentiunt *Franc. in c. in generali. de off. Vicar. in 6. Abb. in c. novit. de off. Legat. n. 5. Roch. de jurep. & alii moti per textum c. statutum. in fine de prab. Nituntur Baldus & alii hac ratione: quod licet jurisdictio voluntaria possit exerceri extra Provinciam ab Ordinario, ut *Bald. l. c. n. 1. Jason. in l. fin. de jurisd. omn. Judic. n. 7. Menoch. de arbit. l. 1. q. 43. n. 19. &c.* apud Sbroz. *l. c. n. 1.* commissio tamen ab inferiore à Principe facta nunquam exerceri possit extra territorium committentis. *Bald. l. c. Bartol. in l. cunctos populos. Cod. de sum. Trinit.* Verum hæc ratio, ut bene Sbroz. *n. 6.* hic locum non habet; cum loquamur hic non de commillario, qui non est Ordinarius, sed de Ordinario, qualis est Vicarius.*

2. Quod si tamen ad institutionem procederetur

cum causæ cognitione & discussione, intellige judiciali, contradicere apparente, non potest fieri extra Diæcesim seu territorium nec causæ cognitio, seu processus, nec institutio, si sit in sententia sine consensu Judicis loci, & partibus non contradicentibus. Quamvis latâ sententia intra territorium de instituendo institutio ipsa fieri possit extra territorium; quia jam est actus extrajudicialis & voluntariæ jurisdictionis. *Garc. loc. cit. citans Lambert. de jurep. p. 2. l. 2. q. 2. a. 6. & 3. Sanch. de matrim. l. 3. d. 8. n. 6.*

Questio 236. An Vicarius possit uni ex æqualibus presentatis gratificari?

Respondeo posse Vicarium sine speciali mandato ex sola generali facultate non solum instituere, sed & gratificari in casu gratificationis, modò alias Vicarius habeat mandatum generale non limitatum (potest siquidem expressè aliqua excipere Episcopus in generali commissione Vicariatus, quæ aliàs cum generali illa commissione transeunt in Vicariu. *Sbroz. l. 2. c. 112. n. 5. & 6. juxta dicta à nobis supra*) *Sbroz. in addit. ad q. 111. l. 2. Garc. p. 5. c. 8. n. 88. citans ac recitans decis. Rotæ in Calagur. Beneficii de Haro. 17. Octob. 1520.* Rationem dat Ventrigl. quod gratificatio illa non sit mera gratia; cum uni ex presentatis teneatur Ordinarius gratificari; quia tenetur unum ex iis instituere. Porro quandam locum habeat gratificatio illa, & qualiter in ea procedendum, vide fusè apud me *For. Benef. p. 2. q. 193.*

Questio 237. Insinuatio precum Cesarcarum an & qualiter fieri possit Vicario in casu, quo Episcopus esset collator Beneficii, in ordine ad quod diriguntur preces.

Respondeo in eo casu absente Episcopo insinuatio precum fieri potest ejus Vicario. *Pirhing. ad tit. de prebend. n. 378. Chok. ad preces primarias. pag. 73.* etiam fieri Vicario possit dicta insinuatio, etsi is non esset in Diæcesi; cum quæ sunt voluntariæ jurisdictionis, possint exerceri extra territorium. *Chokier cit. n. 73.* Quin & si postmodum Episcopus conferat alteri, ejus collatio non valeat, etsi dicat, se ignorasse insinuationem factam suo Vicario. *Chok. l. c. citans Rebuff. de nominat. q. 14. n. 60.* Quod si etiam Episcopo negligente aut recisante precistæ conferre, hic recurat ad ejus Vicarium, qui ignarus collationis factæ ab Episcopo alicui, idem Beneficium conferat precistæ, & tertius quoque interim illud idem Beneficium impetrat à Papa, præferendam à Vicario isto factam collationem, si contulit ut executor Apostolicus, vigore precum, asserit *Chok. pag. 72.* eò quod licet Vicarius non possit expedire illa, quæ sunt meræ gratiæ, potest tamen expedire, quæ sunt justitiæ & necessitatis, & sic supplere moram Episcopi.

Questio 238. An Vicarius possit sine speciali mandato confirmare electos?

1. **R**espondet affirmativè *Garc. p. 5. c. 8. n. 84.* ubi: *cum ea, que sunt justitiæ & necessitatis, expedit Vicarius, poterit confirmare electos & instituere presentatos.* *Laym. in c. cum in generali. de off. Vic. in 6. n. 8. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 150. Sbroz. l. 2. q. 70. d. n. 3.* (loquitur autem expressè de confirmatione Abbatum, Priorum, &c. non exemptorum, quin & Episcoporum respectu Vicarii Archi-Episcopi) *cit. atque pro hoc Glos. in c. fin. de off. Vicarii in 6. v. non possunt.* Et *ibidem Jo. And. & Anchar. in ult. q. Gemin.*

Gemin. n. 8. *Selyam tract. de Beneficiis. p. 2. q. 14. n. 7.* Federic. *de Senis tract. de permut. Benef. q. 26.* Milis *in reperit. v. Vicarius Episc. & alios.* Ratio autem, quã niti illos AA ait; nempe quòd aliud sit conferre, aliud confirmare, si plus non addatur, nullius est momenti; neque fat efficax, quam ipse de suo adducit, nempe quòd confirmare sit de lege jurisdictionis, ut Calderin. *conf. 200. de elect. Pavin. de potest. Capit. fed. Vac. p. 2. q. 2. n. 2.* Federic. *de Sen. loc. cit. Milis loc. cit. Verf. jurisdictionis effectus.* & alii, quos citat. Sbroz. *loc. cit. n. 5.* quæ autem sunt de lege jurisdictionis, transeunt in Vicarium. Retringit tamen valde Sbroz. hanc suam doctrinam n. 8. ut procedat, ubi Vicarius haberet plenum mandatum cum expressione aliquot specialium & clausula: quòd omnia facere posset, quæ Episcopus, etiamsi mandatum speciale exigant.

2. E Contra istiusmodi confirmationes requirere speciale mandatum docent Rebuff. *in pr. tit. form. Vicar. n. 33.* Cuchus. *instit. jur. can. de Vicario Episc. n. 120.* Calder. *conf. 1.* & alii citati à Sbrozio l. c. n. 2. cum quibus sentit Azor. *Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 1.* ubi, postquam dixisset, solere Episcopos, dum assumunt Vicarium generalem, concedere ei potestatem confirmandi Abbates, Priores, similesque non exemptos, addit *in fine §. confirmationes: hæc tamen potestas in generali mandato non continetur, quare specialiter committitur.*

Questio 239. An Vicarius extra Diocesim constitutus possit confirmare electos.

Respondeo de hoc pariformiter ac de institutione loquendum. Sic confirmationem fieri posse extra Diocesim, si fieret sine iudicio contradictorio ex sola informatione superioris de electo; secus, si in contradictorio, tradit Sbroz. l. 2. q. 70. n. 7. citatis pluribus. Idem dicit Garc. p. 5. c. 8. n. 142. ubi: *melius ac distinctius dicendum est cum Lambert. de jurep. p. 2. l. 2. q. 2. a. 6. quòd si ad institutionem vel confirmationem proceditur judicialiter, & cum causa cognitione seu instante contradictore curia seu fiscali (adde vel aliis in forma iudicii per assignationem auditorii seu stratorum, ut solet fieri) non potest fieri extra territorium nec cause cognitione seu processu, nec institutio vel confirmatio, si sit in sententia, &c. sequentia vide quest. ante hanc 4. n. 2.* Loquitur autem Garc. *loc. cit.* ut patet ex n. 138. n. 6. expressè tam de Vicario quam Episcopo confirman- te.

PARAGRAPHUS III.

De potestate Vicarii circa collationem & resignationem Beneficiorum.

Questio 240. An Vicarius sine speciali mandato conferre possit Beneficia spectantia ad collationem Episcopi.

1. **R**espondeo. negativè Paris. *de resignat. l. 9. q. 7. n. 32.* de off. Vicar. n. 49. Garc. p. 5. c. 8. n. 80. Selv. *de benef. p. 2. c. 14.* Ventrigl. *Tom. 2. annor. 14. §. 1. n. 8.* Laym. *in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. n. 2.* Sbroz. l. 2. q. 71. citans quam plurimos juxta c. finale. *de off. vicar. in 6.* Ratio est, quòd quæ meræ sunt gratiæ, Vicarius expedire nequit sine speciali mandato; collatio autem Beneficiorum, cum sit quædam donatio, c. *relatum. de præb. c. post electionem. de concess. præb.* est quid meræ gratiæ, Garc. *loc. n. 81.*

2. Ampliatur responsio primò: ut, etiamsi Vicarius haberet generalissimam commissionem, etiam cum clausula, ut possit omnia facere, quæ potest Episcopus, adhuc nequeat conferre Beneficia. Ventrigl. *loc. cit.* citatis Anton. de Butrio *conf. 9. Col. 2. 3. 4.* Pavin. *de potest. capit. fed. vac. q. 10.* Decio. *conf. 128. col. 1.* uti hoc firmat ex eo, quòd is, cui concessa etiam libera bonorum administratio, non valeat adhuc donare, l. *contra jus. ff. de pællis. l. filiusfamil. ff. de donat. Garc. cit. n. 81.*

3. Ampliatur secundò: ut adhuc conferre nequeat, etiamsi haberet potestatem eligendi, præsentandi cum clausula; & alia majora faciendi. Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 165. Sbroz. l. c. n. 17. citans Paris. *conf. 41. vol. 4.* Rebuff. *in pr. tit. form. Vicar. n. 51. & seq.* Bertrand. *conf. 133. col. 1. l. 2.* Gemin. *in c. cum illis. de præb. in 6. &c.* Per citatum hunc textum, ubi dicitur; quòd unus specialis modus alterum non comprehendat.

4. Ampliatur tertio: ut ne quidem Vicarii Episcoporum constituti à Papa conferre possint sine mandato Episcopi, nisi forè haberent mandatum ad hoc speciale ab ipso Papa. Sbroz. l. c. n. 25.

5. Ampliatur quarto: ut etiam Vicarius constitutus in Urbe id nequeat sine speciali Papæ mandato, Garc. l. c. n. 182. citans Pavin. *ubi ante. n. 19.* Rebuff. *in pr. l. c. n. 16.* Gambar. *de off. Legat. l. 3. n. 708.* contra Coral. p. 2. c. 1. n. 17. idque ut Garc. n. 183. & Sbroz. l. c. n. 4. juncto n. 7. citatis pluribus. Etiam si dictus Vicarius esset Cardinalis, citat pro hoc Garcias Rebuffum *ubi ante. n. 64. & 70.* Gambar. l. c. Bald. *in l. aliquando. ff. de off. proconsul.* Aliud tamen dicendum de Cardinale Legato Urbis, qui Papæ ab urbe absente conferre potest Beneficia consistentia intra limites Legationis, etiam Urbis, nisi obstat reservatio. Atque ita aliud est in Cardinale Legato Urbis, quàm in Cardinale Urbis Vicario. Sbroz. l. c. n. 7. Garc. n. 186. citans Gamb. Rebuff. Bald. *ubi ante.*

6. Ampliatur quinto: ut etiam Beneficia devoluta ad Episcopum, quæ aliàs sede vacante per capitulum conferri possent, nequeat conferre Vicarius Episcopi sine speciali mandato. Pax-Jord. l. c. n. 162. Sbroz. l. c. n. 15. citans Milis *in reperit. v. Vicarius.*

7. Ampliatur sexto: Ut, etiamsi haberet potestatem recipiendi resignationes factas simpliciter, vel etiam permutationis gratiã, ut adhuc non possit sine speciali mandato resignata conferre. Sbroz. n. 9. juncto n. 13. de quo tamen, in quantum tangit collationem Beneficiorum resignatorum permutationis gratiã, videbimus paulò infra.

8. Quòd si tamen concessa Vicario potestas providendi Beneficia, poterit quoque ea conferre; quia verbum providere est latum, comprehenditque institutionem, confirmationem, &c. Sbroz. l. c. n. 27. & 28. citans Rebuff. *ubi ante. n. 50.*

Questio 241. An Vicarius sine speciali mandato consentire possit collationi faciendæ per alterum.

Respondeo dum ad Episcopum spectet consentire collationi faciendæ per alterum VG. per capitulum, Vicarius sine speciali mandato Episcopi consensum hunc loco Episcopi præstare nequit, Barbol. *de potest. Episc. allegat. 54. n. 61.* Castropal. *tract. 13. d. 2. p. 30. n. 3.* citans Gratian. *discep. for. c. 303. n. 1.* Rebuff. *in pr. de Vicar. Episc. n. 9.* Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 3. Pax-Jord. l. c. n. 166. Sbroz. *cit. q. 71. n. 19.*